

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

Poskytování příspěvků na zakoupení kompenzačních pomůcek Magistrátem města

České Budějovice

Bakalářská práce

2010

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Ludmila Švehlová

Autor bakalářské práce: Olga Nováková

Abstrakt

Poskytování příspěvků na zakoupení kompenzačních pomůcek Magistrátem města České Budějovice.

Ve své práci jsem se věnovala poskytování příspěvků na zakoupení kompenzační pomůcky Magistrátem města České Budějovice v letech 2007 a 2008.

Cílem bylo zjistit, zda jsou zdravotně postižení občané – žadatelé o příspěvek – spokojeni s přiznávanou výší příspěvku a zda jim vybraná pomůcka pomáhá odstranit zmírnit nebo překonávat zdravotní handicap.

V teoretické části jsem se zabývala právní úpravou, kterou jsou pracovníci sociálních odborů při přiznávání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky vázáni a vysvětlením pojmů kompenzační pomůcka a zdravotně postižený občan.

V praktické části jsem se zabývala dotazníkovým šetřením, které bylo prováděno s vybranou cílovou skupinou a to s tělesně postiženými občany, kteří obdrželi v letech 2007 a 2008 příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky od Magistrátu města České Budějovice. Výsledky šetření mi sloužily jako podklad pro posouzení mnou stanovených hypotéz.

Výsledek mé práce bude sloužit jako metodický materiál pro další jednání se zdravotně postiženými občany při přiznávání příspěvků na zakoupení kompenzační pomůcky na odboru sociálních věcí Magistrátu města České Budějovice.

Abstract

Subsidies Provided by the City Council in České Budějovice for the Purchase of Compensatory Aids

In my work I dealt with subsidies for the purchase of compensatory aids provided by the City Council in České Budějovice in 2007 and 2008.

The aim of the work has been to find out if disabled people, the subsidy applicants, are satisfied with the amount of the subsidies and if the new aid helps them eliminate, alleviate or even overcome their handicap.

The theoretical part is concerned with the subsidy scheme and the legal regulations which form the framework for granting subsidies provided by social department officers. This part also explains what the expressions “compensatory aids“ and „disabled person“ mean.

The practical part contains a questionnaire survey which was conducted with chosen disabled people on the subsidy for compensatory aids granted by the City Council in České Budějovice in 2007 and 2008. The findings helped me evaluate my hypotheses stated at the beginning.

The outcome of my work will be used at the City Council in České Budějovice as a method of providing disabled people with subsidies for buying compensatory aids.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma „Poskytování příspěvků na zakoupení kompenzačních pomůcek Magistrátem města České Budějovice“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které cituji a uvádím v příložené bibliografii.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 b) zákona č. 111/1998Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné databázi STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích a na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 6.5.2010

.....

Poděkování

**Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Ludmile Švehlové za cenné rady,
přípomínky a metodické vedení práce.**

OBSAH

1 ÚVOD	7 -
2 SOUČASNÝ STAV	9 -
2.1 KOMPENZAČNÍ POMŮCKY	- 9 -
2.1.1 Pojem kompenzační pomůcka	- 9 -
2.1.2 Druhy kompenzačních pomůcek.....	- 9 -
2.2 POJEM HANDICAP.....	- 12 -
2.3 PŘÍSPĚVEK NA ZAKOUPENÍ KOMPENZAČNÍCH POMŮCEK	- 16 -
2.3.1 Legislativní zabezpečení poskytování příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky.....	- 16 -
2.4 POSTUP PŘI PŘIZNÁVÁNÍ PŘÍSPĚVKU NA ZAKOUPENÍ KOMPENZAČNÍ POMŮCKY	- 22 -
3 SLEDOVANÉ OBDOBÍ A STATISTIKÉ PODKLADY	27 -
3.1 SLEDOVANÉ OBDOBÍ	- 27 -
3.2 STATISTICKÉ PODKLADY	- 27 -
3.2.1 Rok 2007.....	- 28 -
3.2.2 Rok 2008.....	- 30 -
4 CÍLE, HYPOTÉZY A METODIKA VÝZKUMU	33 -
4.1 CÍL VÝZKUMU	- 33 -
4.2 PŘEDMĚT VÝZKUMU	- 33 -
4.3 HYPOTÉZY	- 33 -
4.4 TECHNIKA SBĚRU DAT – DOTAZNÍK	- 34 -
4.5 HARMONOGRAM VÝZKUMU	- 35 -
5 VÝSLEDKY	36 -
5.1 ZPRACOVÁNÍ DOTAZNÍKŮ	- 36 -
5.2 ANALÝZA DAT	- 42 -
6 DISKUZE	46 -
7 ZÁVĚR	48 -
8 KLÍČOVÁ SLOVA	50 -
9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51 -

SEZNAM TABULEK

PŘÍLOHA

1 ÚVOD

Poskytování příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky Magistrátem města České Budějovice – toto téma jsem si zvolila především proto, že jako sociální pracovnice spolupracuji se zdravotně postiženými občany již dlouhou řadu let a vidím jak, jsou kompenzační pomůcky důležité pro zkvalitnění života zdravotně postižených občanů, jak jim pomáhají získat soběstačnost, umožňují vzdělání a následně rozšiřují možnost uplatnění na trhu práce. Také jim umožňují trávit kvalitně jejich volný čas, rehabilitaci v domácím prostředí a v neposlední řadě pomáhají při udržování či rozvoji tělesných funkcí.

Sleduji, jak po roce 1990 narostla možnost výběru kompenzačních pomůcek a také jak se rozšířila možnost poskytnutí příspěvku na jejich pořízení.

S rozvojem techniky se objevují na trhu stále nové, lepší a kvalitnější pomůcky, ovšem také roste jejich pořizovací cena. Proto se také v posledních letech velmi zvýšil počet klientů, kteří si o příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky zažádali.

Při rozhovoru, který s klienty vedu, při výběru kompenzační pomůcky, se velmi často zmiňují o tom, jak pomůcku potřebují ke zkvalitnění svého života, a především, jak doufají, že vybraná pomůcka jim splní jejich očekávání.

I toto byl jeden z důvodů, proč jsem si zvolila právě toto téma – chtěla bych se dozvědět, zda pořízení kompenzační pomůcky (v případě, že je zakoupena ta, která nejvíce odpovídá zdravotnímu handicapu klienta) je skutečně přínosem a pomáhá zvládat a překonávat zdravotní postižení.

Vzhledem k různorodosti zdravotního postižení, široké nabídce kompenzačních pomůcek, a aby z mé strany bylo posouzení účelnosti kompenzační pomůcky co nejobjektivnější, zvolila jsem průzkum pouze u občanů s tělesným postižením a ze stejných důvodů jsem si vybrala konkrétní roky 2007 a 2008, ve kterých byl příspěvek Magistrátem města České Budějovice poskytnut.

2 SOUČASNÝ STAV

2.1 Kompenzační pomůcky

2.1.1 Pojem kompenzační pomůcka

Pod pojmem kompenzační pomůcka si můžeme představit věc, přístroj, aparát, který by měl zdravotně postiženému (handicapovanému) člověku přinést úlevu, pomoci překonat nějakou bariéru, umožnit lepší orientaci, měl by mu pomoci při vzdělávání, pomoci při sebeobsluze, při výkonu práce, ale také mu dát možnost samostatného a soběstačného života.

Již samotné slovo „kompenzace“ znamená náhradu, vyrovnání – a k tomu by právě měly sloužit různé pomůcky. Kompenzační pomůcka má invalidnímu člověku nahrazovat, vyrovnávat, nějakou část jeho těla, která buď zcela nefunguje, nebo funguje právě jen s pomocí pomůcky.

Byly doby, kdy jedinou kompenzační pomůckou na trhu byly mechanické invalidní vozíky. Naštěstí tyto doby už jsou pryč a náš trh se zaplnil novinkami, jak z oblasti elektronických pomůcek, které slouží především slepcům a hluchoslepým občanům, tak novinkami z oblasti technického rázu, které jsou zaměřené pro občany s fyzickým postižením.

2.1.2 Druhy kompenzačních pomůcek

Vyhláška č.182/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve své příloze č. 4 uvádí výčet kompenzačních pomůcek. Pomůcky jsou rozděleny podle zdravotního postižení na tři oddíly – I. rehabilitační a kompenzační pomůcky pro tělesně postižené občany, II.

rehabilitační a kompenzační pomůcky pro sluchově postižené občany a III. rehabilitační a kompenzační pomůcky pro zrakově postižené občany. U každé pomůcky je v procentech uvedena maximální výše příspěvku odvozená z její ceny:

Rehabilitační a kompenzační pomůcky pro tělesně postižené:

polohovací zařízení do postele	100% (ceny pomůcky)
obracecí postel	50%
vodní zvedák do vany	50%
přenosný WC	100%
psací stroj se speciální klávesnicí	50%
motorový vozík pro invalidy	50%
židle na elektrický pohon	50%
přenosná rampa (pro vozíčkáře)	100%
zvedací zařízení vozíku na střechu automobilu	100%
zařízení pro přesun vozíčkáře do automobilu	100%
individuální úpravy automobilu	100%
dvoukolo	50%
šikmá schodišťová plošina	100%
signalizační pomůcky SYM-BLIK	80%
koupací lůžko	50%
nájezdové lyžiny pro vozíčkáře	100%

Rehabilitační a kompenzační pomůcky pro sluchově postižené:

víceúčelová pomůcka pro sluchově postižené děti	100% (nejvýše 3000,-Kč)
signalizace bytového a domovního zvonku včetně instalace	100%
signalizace telefonního zvonku	100%
světelný nebo vibrační budík	50%
telefonní přístroj se zesílením zvuku včetně	

světelné indikace zvonění	75% (nejvýše 7000,-Kč)
psací telefon pro neslyšící včetně světelné indikace zvonění	75%
přídavná karta k osobnímu počítači a programové vybavení emulující psací telefon pro neslyšící	75%
fax	75%
faxmodemová karta k počítači a programové vybavení emulující fax	75%
videorekordér	50% nejvýše 7000 Kč
televizor s teletextem	50% nejvýše 7000 Kč
doplnění stávajícího televizoru o dekodér včetně montáže	50%
přenosná naslouchací souprava s rádiovým nebo infračerveným přenosem	75%
přístroj k nácviku slyšení	50%
bezdrátové zařízení umožňující poslech televizního přijímače nebo jiného zdroje zvuku	50%
individuální přenosný naslouchací přístroj (nejde o elektronické sluchadlo)	50%
individuální indukční smyčka	50%
indikátor hlásek pro nácvik v rodině	75%

Rehabilitační a kompenzační pomůcky pro zrakově postižené občany:

kancelářský psací stroj	50%
slepecký psací stroj	100%
magnetofon, diktafon	100% (nejvýše 4500,-Kč)
čtecí přístroj pro nevidomé s hmatovým výstupem	100%
digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem	100%

digitální zvětšovací televizní lupa	100%
adaptér hlasového syntetizátoru pro nevidomé	100%
programové vybavení pro digitální zpracování obrazu	100%
tiskárna reliéfních znaků pro nevidomé	100%
jehličková jednobarevná tiskárna	50%
zařízení pro přenos digitálních dat	100%
elektronický zápisník pro nevidomé s hlasovým nebo hmatovým výstupem	100%
elektronická komunikační pomůcka pro hluchoslepe	100%
kapesní kalkulačtor s hlasovým výstupem	100%
slepecké hodinky a budíky s hlasovým nebo hmatovým výstupem	50%
měřicí přístroje pro domácnost s hlasovým nebo hmatovým výstupem	50%
indikátor barev pro nevidomé	100%
elektronická orientační pomůcka pro nevidomé a hluchoslepe	100%
dvoukolo	50%
kamerová zvětšovací televizní lupa	100% ¹

2.2 Pojem handicap

V úvodní kapitole jsem použila výraz handicapovaný občan - pojem handicap bychom ve slovníku cizích slov našli pod vysvětlením: „*nevýhoda, překážka, tělesné postižení. Handicapovaný – jako znevýhodněný, v nevýhodě, invalidní*“.²

¹ Vyhláška č. 182/1991 Sb., příloha č. 4, ve znění pozdějších předpisů

² *Slovník cizích slov*. 2. nezměněné vydání. Praha 1995, Svoboda, ISBN 80-90-1647-0-6

Lékařská posudková služba České správy sociálního zabezpečení uvádí že:

„Handicap vyplývá z poruchy nebo disability. Je společenským jevem. Funkční porucha může omezovat osobu různým způsobem. Její míra se stanovuje stupněm zdravotního postižení (dítě dlouhodobě nemocné, osoba dlouhodobě zdravotně postižená a osoba dlouhodobě těžce zdravotně postižená).“³

V dřívějších letech byli všichni lidé s jakýmkoli postižením označováni jako invalidní – odtud pramení i názvy jako: invalidní důchod, invalidní vozík apod.

Dnes se v souvislosti s označením handicap nově začíná používat termín disabilita – jako označení pro omezení, chybění jako následku poškození, kdy postižený člověk nemůže vykonávat aktivity obvyklým způsobem a označení handicap se užívá spíše pro znevýhodnění, pro omezení možností, které člověk má pro zapojení se do společenského života.

Disabilita je tedy: *„omezení až znemožnění některých fyzických, psychických nebo sociálních činností vyplývající např. z choroby, závady, poruchy nebo stáří.“⁴*

„Disabilita je změna funkčních schopností na úrovni těla, jedince nebo společnosti, která vzniká, když se občan se svým zdravotním stavem setkává s bariérami prostředí.“⁵

Podle WHO žije na celém světě přes 600 milionů lidí s disabilitou, nejčastější příčinou jsou dopravní nehody, pády, popáleniny, násilí (např. na dětech), válka a konflikty.⁶

---

³ <<http://www.CSSZ.cz/cz/informace/slovnicky>> [cit. 2010-01-12]

⁴ <<http://slovník.abz.cz>> [cit.2010-01-12]

⁵ *Sociální péče, odborný časopis pracovníků sociálních služeb*, č.5/2008, str.18, MK ČR E 10194, ISSN 1213-2330

⁶ http://www.who.int/violence_injury_prevention/disability/en/

Handicapovaní lidé se podle mého názoru mohou dělit nejen podle druhu postižení, ale také podle toho zda se s handicapem narodili, nebo své postižení získali v průběhu života.

„Lidé s později získaným postižením připouštějí, že tělesné postižení, které nějak omezilo jejich nezávislost, změnilo i některé jejich vlastnosti. Stali se ke všemu citlivějšími a vnímavějšími. V důsledku své vlastní traumatizující zkušenosti získali nad lecčím nadhled. Na druhé straně musí zvládat zlost či úzkost, kterou vyvolávají nové životní problémy.“⁷

„Stručně se dá říci, že jedinec s vrozeným či velmi časně získaným postižením mívá k dispozici časový prostor a škálu podpůrných opatření k tomu aby se adaptoval na svoji reálnou situaci, přijal ji, našel vlastní cestu k seberealizaci, naučil se žít co možná nejúplněji, uměl využívat své schopnosti a popř. si vytvořil určité kompenzační mechanismy, které mu mohou pomoci překonávat omezení daná postižením. Tuto možnost či příležitost (nikoli výhodu) člověk při prudké, náhlé změně své zdravotní i sociální situace nemá.“⁸

Lidé, kteří se s handicapem narodili se většinou díky své vůli a pílí přizpůsobili a naučili se s postižením žít. Navíc neznají rozdíl mezi „zdravým způsobem života“ a svým handicapem.

Postoj laické veřejnosti k zdravotně postiženým občanům byl dříve velmi uzavřený.

V minulém století byli tito občané velmi izolováni. Částečně tomu bylo proto, že tito lidé stáli jaksí na okraji společnosti. Socialistická společnost přece nemohla mít ve svém středu jakkoli postižené občany. Všechny děti, které se lišily od zdravé populace, byly automaticky zařazovány do zvláštních škol. Tím vlastně jejich vzdělání

---

⁷ VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3. vydání. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-678-0

⁸ NOVOSAD, L. *Poradenství pro osoby se zdravotním a sociálním znevýhodněním*, vydání první, Praha 2009, ISBN 978-80-7367-509-7

skončilo, dále pro ně nebylo žádné zařazení a tak zůstávaly buď doma, nebo pár vyvolených začalo pracovat v tzv. chráněných dílnách, které vznikaly během 80. let min. století.

Ovšem takto koncipovaných dílen bylo velmi málo a navíc zaměstnání bylo pouze pro manuálně zručné a celkem schopné občany. Pár pracovních míst bylo pro zrakově postižené občany v telefonních ústřednách. Ale málokterý větší podnik byl ochotný investovat do namontování speciální ústředny s instalovaným Braillovým písmem.

Ještě existovala ruční práce doma – kompletování kuličkových per, lepení obálek, spojování různých technických součástek – nutno dodat, že některé státní podniky vycházely při těchto pracích invalidním občanům vstříc a práci si týdně samy odvážely a dovážely novou, přímo občanům domů. Ostatní postižení zůstávali doma a jediným zdrojem příjmu byl invalidní důchod.

Velmi stresující byla tato skutečnost pro občany, kteří ke svému postižení přišli v průběhu života - nemoc, úraz, nehoda apod. Z aktivního života najednou propad do ústraní a nicnedělání.

Zásadním dokumentem se pro tyto občany stala Listina základních práv a svobod, která v hlavě první, článku 3, odst. 3 říká:

„Nikomu nesmí být způsobena újma na právech na uplatňování jeho základních práv a svobod“

Hlava čtvrtá, článek 29, odst. 1):

„Ženy, mladiství a osoby zdravotně postižené mají právo na zvýšenou ochranu zdraví při práci a na zvláštní pracovní podmínky“

odst. 2):

„Mladiství a osoby zdravotně postižené mají právo na zvláštní ochranu v pracovních vztazích a na pomoc při přípravě na povolání“.⁹

Pohled společnosti na handicapované občany se postupně začíná měnit.

„To ostatně potvrzuje i existence iniciativních nezávislých organizací pro obhajobu, prosazování a naplňování práv a zájmů zdravotně postižených, jako je například Národní rada zdravotně postižených, ale také dobře fungující centra pro zdravotně postižené v České republice.“¹⁰

Nicméně stále zůstává velmi mnoho problémů (bezbariérové vstupy do škol, kulturních zařízení, restaurací, autobusů, vlaků, úřadů, prodejen apod.) k řešení, a tito občané stále potřebují každou ochotnou ruku ke zvládnutí svých zdravotních problémů.

2.3 Příspěvek na zakoupení kompenzačních pomůcek

2.3.1 Legislativní zabezpečení poskytování příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky

Základním legislativním pramenem pro poskytování sociálních dávek je zákon č. 100/1988Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

„Sociální péčí zajišťuje stát pomoc občanům, jejichž životní potřeby nejsou dostatečně zabezpečeny příjmy z pracovní činnosti, dávkami důchodového nebo nemocenského zabezpečení, popřípadě jinými příjmy, a občanům, kteří ji potřebují vzhledem ke svému

---

⁹ Listina základních práv a svobod, Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

¹⁰ *Nezávislý, nestranný občasník REVERS*, č. 2/2009, vydává Jihočeská rozvojová, MKČR E 17378, str.3.text Dana Kalistová, ISSN 1802-4602

zdravotnímu stavu nebo věku, anebo, kteří bez pomoci společnosti nemohou překonat obtížnou životní situaci nebo nepříznivé životní poměry.“¹¹

Samostatným paragrafem se tento zákon zabývá občany těžce zdravotně postiženými:

„Občanům těžce zdravotně postiženým, zejména nevidomým a občanům s těžkým postižením pohybového nebo nosného ústrojí, se poskytují věcné dávky, peněžité dávky a bezúročné půjčky k překonání obtíží vyplývajících z jejich postižení.“¹²

Zákon obecně uvádí vznik nároku na příspěvek (dávku) a jeho výplatu, popř. zánik nároku na příspěvek, způsob výplaty příspěvku. Zabývá se lhůtami pro výplatu příspěvku a také povinnostmi a odpovědností občanů, kterým byl sociální příspěvek (dávka) přiznán.

Dalším velmi důležitým zákonem je zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, který upřesňuje působnost obcí a obecních úřadů na úseku sociální péče.

V díle pátém tohoto zákona se hovoří o působnosti obcí a obecních úřadů na úseku péče o těžce zdravotně postižené občany. Tato činnost je specifikována v § 34, odst. 1, kde se uvádí, že:

„Obecní úřad obce s rozšířenou působností dále rozhoduje

a) o poskytování jednorázových příspěvků na opatření zvláštních pomůcek občanům tělesně, zrakově a sluchově postiženým,“¹³

---

¹¹ Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, § 73, ve znění pozdějších předpisů

¹² Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, § 86, ve znění pozdějších předpisů

¹³ Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, § 34, odst. 1, ve znění pozdějších předpisů

Stěžejním právním podkladem, kterým se přiznávání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky řídí je prováděcí vyhláška MPSV České republiky č. 182/1991Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Tato vyhláška v § 33 – **jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek** - uvádí ve svých odstavcích členění zdravotního postižení a za jakých podmínek je možno příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky přiznat:

„1) Občanům těžce zdravotně postiženým lze poskytnout peněžité příspěvky na opatření pomůcek, které potřebují k odstranění, zmírnění nebo překonání následků svých postižení. Příspěvek se neposkytuje v případě, že potřebnou pomůcku propůjčuje nebo plně hradí příslušná zdravotní pojišťovna; pokud příslušná zdravotní pojišťovna hradí potřebnou pomůcku částečně, přihlédne se při stanovení výše příspěvku k této skutečnosti.

2) Tělesně postiženým občanům lze poskytovat peněžité příspěvky na pomůcky, které umožňují sebeobsluhu, samostatný pohyb nebo zachování zdravotního stavu, popřípadě na pomůcky na přípravu a realizaci pracovního uplatnění.

3) Zrakově postiženým občanům lze poskytnout příspěvky na pomůcky, které jim umožňují získávat informace nebo styk s okolím prostřednictvím hmatových nebo sluchových vjemů, nebo prostřednictvím zbytků zraku, popř. na pomůcky na přípravu a realizaci pracovního uplatnění.

4) Sluchově postiženým občanům lze poskytovat příspěvky na pomůcky, které kompenzují ztrátu sluchu a přispívají k sociální adaptaci a jsou nezbytné ke styku s okolím.“¹⁴

---

¹⁴ Vyhláška MPSV ČR č. 182/1991 Sb., § 33, ve znění pozdějších předpisů

Ke stanovení výše příspěvku slouží příloha této vyhlášky č. 4, kde jsou rozepsány kompenzační pomůcky pro jednotlivé druhy postižení (tělesné, sluchové a zrakové) a v procentech je uvedena nejvyšší částka příspěvku (z ceny pomůcky) jakou může Magistrát města České Budějovice poskytnout.

Samozřejmě existuje mnohem více kompenzačních pomůcek, které nejsou v této příloze vyjmenované.

V případě, že postižený občan, žádá o příspěvek na zakoupení takového pomůcky, srovnávají pracovníci sociálního odboru Magistrátu města České Budějovice v souladu s § 33, odst. 6, vyhl. č. 182/1991Sb., způsob a účelnost využití s tou pomůckou, která je v příloze č. 4, vyhl. č.182/1991Sb. ve znění pozdějších předpisů uvedena.

„Posouzení, zda kompenzační pomůcka je srovnatelná s pomůckami uvedenými v příloze č. 4, vyhlášky č. 182/1991Sb., je plně v kompetenci obecního úřadu obce s rozšířenou působností.“¹⁵

Pokud lze klientem vybranou pomůcku přiřadit k některé z vyjmenovaných pomůcek, hovoří se potom o tzv. srovnatelné pomůcce a příspěvek na její pořízení se poskytne v té výši, která odpovídá výši u pomůcky vyjmenované v příloze 4, výše uvedené vyhlášky.

„Vzhledem k velkému technickému pokroku v oblasti rehabilitačních a kompenzačních pomůcek dochází často rovněž k situaci, že s určitou pomůckou výslovně uvedenou v příloze č. 4, vyhl.182/1991 Sb. v platném znění je možno srovnat řadu jiných pomůcek. Možnosti užití a účel těchto pomůcek se zpravidla liší (částečně nebo zcela). Není vyloučeno poskytnout v průběhu času příspěvek na více pomůcek, které byly srovnány s konkrétní položkou přílohy č.4. Jde však o to, aby v případě

každé z pomůcek byla naplněna pravidla, která vyhláška č. 182/1991Sb stanoví – občan pomůcku potřebuje k odstranění, zmírnění nebo překonání svého postižení a další vymezení charakteru pomůcek, které jsou uvedeny zejména v odst. 2 až 4 § 33 vyhlášky č. 182/1991Sb.). Základním pravidlem pak je, že každá z požadovaných pomůcek srovnávaných v rámci jedné položky přílohy č. 4 (a její užití) jiným způsobem přispívá k odstranění, zmírnění nebo překonání následků postižení dané osoby.“¹⁶

Jako příklad srovnatelných pomůcek bych uvedla u tělesně postižených občanů k polohovacímu zařízení do postele lze přirovnat např. nejenom různé polohovací rošty do postele, ale také rehabilitační stůl určený především pro provádění rehabilitačních cvičení.

K vodnímu zvedáku do vany můžeme přirovnat přenosnou rampu, kterou lze rozvést pro potřeby postiženého po celém bytě.

U pomůcek pro sluchově postižené občany můžeme přirovnat k bezdrátovému zařízení umožňujícímu poslech televizního přijímače, nebo jiného zdroje zvuku například přístroj signalizující pláč dítěte.

Pro zrakově postižené občany jsou velmi důležité různé lupy, kterých se v posledních letech objevilo vícero a všechny můžeme brát jako srovnatelnou pomůcku, i když fungují na jiných technologických základech – přenosné kapesní lupy, kamerové lupy, digitální televizní lupy, ale také kuchyňskou nebo osobní váhu s hlasovým výstupem.

Pro osoby, které jsou úplně, nebo prakticky nevidomé, samostatně se pohybují a nevládní vodícího psa, je určena speciální navigační jednotka – GPS. Tuto pomůcku

---

¹⁵ Komentář MPSV ČR č. 1/2005 k řešení vybraných situací občanů podle z.č. 482/1991Sb., o sociální potřebnosti a podle vyhlášky MPSV č. 182/1991Sb. ze dne 30.3.2005

¹⁶ Komentář MPSV ČR č. 1/2007 k jednorázovému příspěvku na opatření zvláštních pomůcek ze dne 10.10.2007

lze přirovnat k elektronické orientační pomůcce pro nevidomé a hluchoslepé, taktéž uvedené v příloze 4, vyhlášky č. 182/1991 Sb.

Dalším zákonem, bez kterého se rozhodování o přiznání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky neobejde, je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Správní řád: *„upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy.“¹⁷*

A především upravuje postup správního orgánu ve správním řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva nebo povinnosti určené osoby – v našem případě žadatele o příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky.

Dalším zákonným zdrojem je zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Důležitým paragrafem pro účely přiznávání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky pro nezaopatřené dítě byl do 31.12.2009 § 20, který ve svém odstavci č.3 říkal, že: *„za nezaopatřené dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže:*

- a) se soustavně připravuje na budoucí povolání*
- b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, nebo*
- c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.¹⁸*

---

¹⁷ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, Hlava I, § 1, odst. 1, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, § 20, odst. 3, ve znění pozdějších předpisů

Na základě tohoto citovaného paragrafu, byli pracovníci sociálních odborů povinni dávat k posouzení České správě sociálního zabezpečení v Českých Budějovicích, každou žádost o příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky pro nezaopatřené dítě, jehož se týkalo ustanovení písmene „c“. ČSSZ vydávala protokol jímž, uznala/neuznala dítě nezaopatřeným z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Novelizací tohoto zákona od 1.1.2010 došlo podle § 20, odstavce 6 ke změně u posuzování nezaopatřenosti dítěte: „za nezaopatřené dítě se nepovažuje dítě, které je poživitelem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.“¹⁹

2.4 Postup při přiznávání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky

Základním krokem pro získání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky je podání žádosti o tento příspěvek příslušnému úřadu. Žádost je možné vyzvednout přímo na odboru sociálních věcí, nebo ji občan najde na webových stránkách Magistrátu města České Budějovice.²⁰

V žádosti je nutné uvést jméno a příjmení žadatele, datum narození, rodné číslo, trvalé bydliště.

Důležitým údajem je sdělení, zda žadatel o příspěvek je či není poživitelem důchodu od Vojenského úřadu ČR. V případě, že žadatel je poživitelem důchodu od vojenského úřadu, rozhoduje o přiznání příspěvku Vojenský úřad ČR.

---

¹⁹ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, § 20, odst. 6, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ <http://www.c-budejovice.cz/cz/stranky/uvod.aspx>

„Podle § 142, odst. 6, z. č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, orgány Ministerstva obrany, které jsou příslušné k rozhodování o důchodech z důchodového pojištění vojáků z povolání, poskytují poživatelům důchodu a jejich rodinným příslušníkům, kteří nejsou důchodově pojištěni, též peněžité dávky sociální péče, a to dávky občanům těžce zdravotně postiženým na zdraví a starým občanům.“²¹

V případě, že se jedná o kompenzační pomůcku pro nezletilé dítě, žádá o pomůcku zákonný zástupce, nebo ten, do jehož péče bylo dítě svěřeno.

„Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, dítě manžela, které mu bylo svěřeno do výchovy rozhodnutím soudu, a dítě manžela, zemře-li druhý rodič dítěte nebo není-li znám.“²²

Zákonný zástupce potom doloží k žádosti doklad o dítěti – rodný list, rozhodnutí soudu, popř. úmrtní list druhého rodiče.

V žádosti je nutné uvést o jakou pomůcku má občan zájem a kdy naposledy na tu samou, nebo srovnatelnou pomůcku příspěvek obdržel.

K této informaci se totiž váže ještě tzv. závazek o vrácení příspěvku nebo jeho poměrné části v případě že: *„Zvláštní pomůcka, na jejíž opatření byl příspěvek poskytnut, přestane být před uplynutím 5 let ode dne vyplacení příspěvku jeho vlastnictvím.“²³*

---

²¹ Komentář č. 3/1999, rozdělení kompetencí mezi Vojenským úřadem sociálního zabezpečení a okresními úřady při poskytování dávek sociální péče podle vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991Sb., v platném znění, ze dne 22.4.1999

²² Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, § 20, odst. 2 ve znění pozdějších předpisů

²³ Vyhláška 182/1991 Sb., § 33, odst. 8, písm. a, ve znění pozdějších předpisů

Součástí žádosti je vyjádření odborného lékaře, který uvádí diagnózu žadatele – u sluchově postiženého občana je nutné uvést ztrátu sluchu v dB v lepším uchu.

Dále se odborný lékař vyjadřuje k vhodnosti vybrané pomůcky z hlediska zdravotního stavu žádajícího občana. Své vyjádření stvrzuje razítkem a podpisem.

Při posuzování účelnosti a schopnosti využívání kompenzační pomůcky žadatelem, je také možné přihlídnout k stupni závislosti, který je stanovovaný na základě z.č. 108/2006 Sb., o sociálních službách: „*při hodnocení úkonů pro účely stanovení stupně závislosti podle § 8 se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého stavu na schopnost zvládat jednotlivé úkony podle odstavců 1 a 2.*“²⁴

Žadatel samozřejmě žádost opatří svým podpisem a datem kdy žádost podává.

Součástí žádosti je upozornění, že: „*účastníci jsou oprávněni navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí.*“²⁵

V praxi to znamená, že dokud není pravomocně rozhodnuto o přiznání či nepřiznání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky, má žadatel možnost dokládat další dokumenty ovlivňující toto rozhodnutí, a má také možnost vzít po celou dobu řízení svou žádost zpět.

Seznámení s tímto upozorněním také žadatel stvrzuje svým podpisem.

K žádosti žadatel dokládá: občanský průkaz, doporučení poradenského zařízení, školy, zaměstnavatele předběžnou fakturu pomůcky, o kterou žádá, objednáací list, popř. již konečnou fakturu s cenou pomůcky.

---

²⁴ Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách, Část druhá, Hlava I., § 9, odst. 3, ve znění pozdějších předpisů

²⁵ Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, § 36, odst. 1, ve znění pozdějších předpisů

Předložené doklady jsou pracovníkem odboru sociálních věcí ověřeny a stávají se jedním z podkladů pro následující rozhodování o výši příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky.

„Výše příspěvku se řídí výší, která umožňuje opatření pomůcky v základním provedení, tj. takovém, které občanu plně vyhovuje a splňuje podmínky nejmenší ekonomické náročnosti.“²⁶

Dále se přihlíží k tomu, zda občan potřebuje pomůcku k výkonu svého povolání, pro přípravu na budoucí povolání, jestli bude pomůcku používat pravidelně, zda žije sám, nebo s rodinou, do jaké míry je schopen se naučit ovládat novou pomůcku tak, aby splňovala svůj účel.

Praxe totiž: „*potvrzuje případy, kdy těžce zdravotně postižení občané získají pomůcku, která jim neslouží podle jejich představ a nespĺňuje jejich individuální požadavky*“²⁷, pomůcka je pak doma odložena a neplní svůj účel, navíc si občan může podat žádost na stejnou (srovnatelnou) pomůcku až za 5 let.

V případě, že lékař vybranou pomůcku doporučí a žadatel dodá všechny potřebné doklady, nastupuje další fáze jednání o příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky a tou je správní řízení.

O výši příspěvku rozhoduje pracovní skupina odboru sociálních věcí, která znovu prochází všechny doložené materiály, zhodnotí účelnost pomůcky a určuje výši příspěvku, která bude žadateli poskytnuta. Poté pracovnice odboru sociálních věcí vydává rozhodnutí o přiznání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky a zašle

---

²⁶ BŘESKÁ,N.;VRÁNOVÁ,L. *Dávky v hmotné nouzi a dávky sociální péče pro zdravotně postižené občany k 1.3.2007*. Olomouc: ANAG, 2007. ISBN 978-80-7263-378-4.

²⁷ Sociální politika č. 12/2003 – *Zkušenosti s poskytováním příspěvku na opatření zvláštních pomůcek pro těžce zdravotně postižené občany*,str.6., text Mgr.Ludmila Švehlová, MK ČR E 10194, ISSN 1213-2330

jej žadateli do vlastních rukou. Po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí je příspěvek vyplacen.

Příspěvek je možno vyplácet na složenkou žadateli o dávku, nebo na jeho účet. Také je možné zaslat částku na účet přímo prodejci kompenzační pomůcky. Způsob výplaty příspěvku si zvolí sám žadatel a pracovníce odboru sociálních věcí toto zaznamenává písemně do protokolu, který se stává součástí žadatelova spisu.

3 SLEDOVANÉ OBDOBÍ A STATISTIKÉ PODKLADY

3.1 Sledované období

Při procházení statistických údajů o poskytování příspěvku na zakoupení kompenzačních pomůcek, které vede odbor sociálních věcí Magistrátu města České Budějovice, jsem zjistila, že v letech 2007 a 2008 byly poskytnuté příspěvky celkem vyrovnané. Také rok 2009 pokračuje v nastalé stagnaci počtu žádostí o poskytnutí těchto příspěvků.

V předchozích letech – především v období od 1995 do 2005 byl zjištěn velký nárůst žádostí o tyto příspěvky, který byl zřejmě dán obrovským nástupem nových firem, nabízejících nové produkty v oblasti kompenzačních pomůcek. Následné počty přiznaných a vyplacených příspěvků byly velmi odlišné.

Proto jsem pro svůj výzkum zvolila právě tyto dva roky, neboť se domnívám, že vzhledem k vyrovnaným podkladům bude přehlednější a objektivnější.

3.2 Statistické podklady

Jako podklady mého výzkumu mi posloužily všechny příspěvky na zakoupení kompenzačních pomůcek, které poskytl Magistrát města, odbor sociálních věcí, v Českých Budějovicích v letech 2007 a 2008.

Jedná se o příspěvky, na které byla podána žádost, správní řízení bylo řádně ukončeno, rozhodnutí o přiznání příspěvku nabylo právní moci a příspěvky byly vyplaceny.

Žádosti, které nebyly do konečné fáze výplaty dokončeny, nebo byly zamítnuty, jsem do svého zjišťování nepočítala.

3.2.1 Rok 2007

Za rok 2007 bylo Magistrátem města České Budějovice celkem poskytnuto 151 příspěvků na zakoupení kompenzační pomůcky. V této sumě jsou započteny jak příspěvky pro nezaopatřené děti, tak pro dospělé.

Tab. 1 Kompenzační pomůcky pro nezaopatřené děti (r. 2007)

KOMP.POMŮCKY PRO NEZAOPATŘENÉ DĚTI		
	Tělesné postižení	18
	Sluchové postižení	6
	Zrakové postižení	4
Celkem příspěvků		28

Zdroj: vlastní výzkum

Tab. 2 Kompenzační pomůcky pro dospělé (r. 2007)

KOMP.POMŮCKY PRO DOSPĚLÉ		
	Tělesné postižení	47
	Sluchové postižení	40
	Zrakové postižení	36
Celkem příspěvků		123

Zdroj: vlastní výzkum

Nejčastěji bylo žádáno o příspěvek na:

televizi s teletextem – celkem 12x

rehabilitační stůl – celkem 12x

mobilní telefon – celkem 10x

Vynaložené finanční prostředky Magistrátu města České Budějovice činily v tomto roce na příspěvky na kompenzační pomůcky celkem 5 172 795,-Kč.

Tab. 3 Vynaložené finanční prostředky Magistrátu města České Budějovice (r. 2007)

CELKEM	5 172 795,-Kč
Z TOHO	
Příspěvky pro tělesně postižené	3 704 479,-Kč
Příspěvky pro sluchově postižené	353 925,-Kč
Příspěvky pro zrakově postižené	1 114 391,-Kč

Zdroj: vlastní výzkum

Tab. 4 Příspěvky pro nezaopatřené děti (r. 2007)

PŘÍSPĚVKY PRO NEZAOPATR. DĚTI		
	Tělesné postižení	875 384,-Kč
	Sluchové postižení	130 925,-Kč
	Zrakové postižení	229 190,-Kč
CELKEM		1 235 499,-Kč

Zdroj: vlastní výzkum

Tab. 5 Příspěvky pro dospělé (r. 2007)

PŘÍSPĚVKY PRO DOSPĚLÉ		
	Tělesné postižení	2 829 095,-Kč
	Sluchové postižení	228 350,-Kč
	Zrakové postižení	879 851,-Kč
CELKEM		3 937 296,-Kč

Zdroj: vlastní výzkum

3.2.2 Rok 2008

Za rok 2008 bylo Magistrátem města České Budějovice celkem poskytnuto 146 příspěvků na zakoupení kompenzační pomůcky. V této sumě jsou opět započteny jak příspěvky pro nezaopatřené děti, tak pro dospělé.

Tab. 6 Kompenzační pomůcky pro nezaopatřené děti (r. 2008)

KOMP. POMŮCKY PRO NEZAOPATŘENÉ DĚTI		
	Tělesné postižení	25
	Sluchové postižení	4
	Zrakové postižení	9
CELKEM		38

Zdroj: vlastní výzkum

Tab. 7 Kompenzační pomůcky pro dospělé (r. 2008)

KOMP. POMŮCKY PRO DospĚLÉ		
	Tělesné postižení	37
	Sluchové postižení	40
	Zrakové postižení	31
CELKEM		108

Zdroj: vlastní výzkum

Nejčastěji bylo žádáno o příspěvek na:

televizi s teletextem – celkem 15x

mobilní telefon – celkem 12x

rehabilitační stůl – celkem 9x

PC – celkem 9x

Vynaložené finanční prostředky Magistrátu města České Budějovice činily v tomto roce na příspěvky na kompenzační pomůcky celkem 4 284 872,-Kč.²⁸

Tab. 8 Vynaložené finanční prostředky Magistrátu města České Budějovice (r. 2008)

CELKEM		4 284 872,-Kč
Z TOHO		
	Tělesné postižení	2 413 741,-Kč
	Sluchové postižení	327 465,-Kč
	Zrakové postižení	1 543 666,-Kč

Zdroj: vlastní výzkum

Tab. 9 Příspěvky pro nezaopatřené děti (r. 2008)

PŘÍSPĚVKY PRO NEZAOPATRĚNÉ DĚTI		
	Tělesné postižení	800 938,-Kč
	Sluchové postižení	35 012,-Kč
	Zrakové postižení	283 102,-Kč
CELKEM		1 119 052,-Kč

Zdroj: vlastní výzkum

Tab. 10 Příspěvky pro dospělé (r. 2008)

PŘÍSPĚVKY PRO DOSPĚLÉ		
	Tělesné postižení	1 612 803,-Kč
	Sluchové postižení	281 756,-Kč
	Zrakové postižení	1 271 261,-Kč
CELKEM		3 156 820,-Kč

Zdroj: vlastní výzkum

²⁸ Statistický výkaz o dávkách sociální péče o občany ČR a zemí MPSV ČR, r.2007, r. 2008

„Při psaní matematických vyjádření rozdělujeme číselné údaje do skupin po třech číslicích, a to na obě strany od desetinné čárky. Před desetinnou čárkou ani po ní mezeru nevkládáme.“²⁹

---

²⁹ < <http://interval.cz/clanky/psani-cislovek> > [cit. 2010-03-02]

4 CÍLE, HYPOTÉZY A METODIKA VÝZKUMU

4.1 Cíl výzkumu

Za cíl mého výzkumu jsem si stanovila zjistit, zda poskytnuté příspěvky na zakoupení kompenzační pomůcky Magistrátem města České Budějovice v letech 2007 a 2008 byly dostatečné a pomohly zdravotně postiženým k zakoupení odpovídající pomůcky a zda používání pomůcky skutečně vedlo ke zlepšení sebeobsluhy, k sociální adaptaci či zmírnění zdravotního postižení žadatele.

4.2 Předmět výzkumu

Vzhledem k zjištěným statistickým údajům jsem za předmět svého výzkumu zvolila skupinu **tělesně** postižených občanů. Žadatelům s tímto postižením bylo poskytnuto největší množství příspěvků, bylo podáno nejvíce žádostí a byla vyplacena nejvyšší suma peněz.

4.3 Hypotézy

Hypotéza 1: Výše poskytovaných příspěvků Magistrátem města České Budějovice na zakoupení kompenzační pomůcky je dostačující.

Hypotéza 2: Kompenzační pomůcky, na které byl poskytnut příspěvek Magistrátem města České Budějovice, pomáhají zdravotně postiženým občanům k odstranění, zmírnění a překonání následků tělesného handicapu.

4.4 Technika sběru dat – dotazník

Jako techniku sběru dat jsem zvolila dotazník, nejvyužívanější techniku pro získání potřebných informací. *„K výhodám dotazníku patří především jeho anonymita, více času na přemýšlení nad otázkami v dotazníku, i kontakt s respondentem, který je velmi vzdálený od místa realizace výzkumu.“*³⁰

Dotazník jsem vytvořila na základě mých zkušeností získaných ze spolupráce se zdravotně postiženými občany. Snažila jsem se klást takové otázky, které sledují jak finanční otázku zajištění kompenzační pomůcky, ale i takové, které poukazují na zdravotní handicap oslovených občanů.

Použila jsem otázky otevřené, kdy mohli oslovení občané uvést druhy kompenzačních pomůcek a jakým způsobem jim pomáhají při zvládnutí handicapu, také otázky uzavřené, kdy si mohli vybrat jednu z možností a svůj výběr nemuseli nikterak rozvádět.

Dále jsem použila otázek identifikačních, které byly zaměřeny na věk, pohlaví a zda respondentem je dítě do 18let, či nikoli.

Dotazník byl předkládán vybraným respondentům, osobně, sociálními pracovníky a to jak při úředním jednání, tak při sociálním šetření v jejich přirozeném prostředí, jeden dotazník byl vyplněn při sportovním utkání. Všichni oslovení respondenti byli ochotni dotazník vyplnit a také jej většinou ihned vyplnili. Pouze dva respondenti si dotazník ponechali a donesli jej vyplněný dodatečně.

Návratnost dotazníku tak byla 100%.

---

³⁰ ONDREJKOVIČ, Peter. *Úvod do metodologie sociálnych vied*, 2. rozšírené vydanie, Bratislava: Regent 2006, ISBN 80-88904-44-7

4.5 Harmonogram výzkumu

Prvním krokem k výzkumu bylo provedení předvýzkumu, kdy jsem procházela statistické údaje odboru sociálních věcí Magistrátu města České Budějovice za posledních 5 let. Po zjištění počtu příspěvků a výší vyplacených dávek jsem se rozhodla pro výběr respondentů a pro výběr konkrétních roků, za které budu výzkum dělat. Poté následovalo sestavení dotazníku. Jak už jsem uvedla, základem mi byla má praxe se zdravotně postiženými občany. Sestavení otázek v dotazníku jsem potom konzultovala s vedoucí odboru sociálních věcí Magistrátu města v Českých Budějovicích, potom se svou vedoucí této práce. Dále následoval tisk dotazníků a samotný sběr dat byl uskutečněn v měsících srpnu – listopadu 2009.

Nakonec jsem vyplněné dotazníky zkontrolovala, zda byly správně vyplněny a zda je možno je použít pro další zpracování a vyhodnocení.

5 VÝSLEDKY

5.1 Zpracování dotazníků

Sociálními pracovníci odboru sociálních věcí Magistrátu města České Budějovice bylo předáno respondentům 70 dotazníků. Jak již bylo řečeno, návratnost byla 100%. Tedy k dalšímu zpracování jsem získala 70 správně vyplněných dotazníků.

Počet dotazníků jsem stanovila s celkového počtu přiznaných příspěvků na zakoupení kompenzační pomůcky pro tělesně postižené občany v letech 2007 a 2008, tj. ze 127 příspěvků.

Otázka č. 1 – *Jste muž – žena (prosím zakroužkujte)*

Otázka č. 2 – *Jste dítě do 18 let?*

Tab. 11 Pohlaví a věk

	MUŽ	ŽENA	DÍTĚ DO 18 LET	% (CELKEM VE VĚKOVÉ KATEG.)
19 - 30 let	5	7		17,1
31 – 40 let	6	5		15,7
41 – 50 let	7	3		14,3
51 – 60 let	3	1		5,7
61 a více let	9	2		15,7
Dítě			22	31,4

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 3 – Na jakou kompenzační pomůcku Vám byl přiznán příspěvek?

- a. rehabilitační stůl
- b. individuální úprava vozidla
- c. šikmá/svislá schodišťová plošina
- d. jinou – uveďte:

Tab. 12 Kompenzační pomůcky

	RHB STŮL	IND. ÚPRAVA VOZ.	SCHOD.PLOŠINA	CELKEM
POČET	11	21	7	39

Zdroj: vlastní výzkum

U bodu d. - *jiné kompenzační pomůcky*, respondenti nejčastěji uváděli:

Tab. 13 Druhy kompenzačních pomůcek

	POČET
PC	9
SKŮTR	10
CLEANLET	3
POLOH.ROŠT	3
ČTYŘKOLKA	1
LYŽINY	1
MOTOMED	1
SCHODOLEZ	1
AUTOSEDAČKA	6
TŘÍKOLKA	1

Zdroj: vlastní výzkum

U této otázky vychází počet kompenzačních pomůcek vyšší než je počet respondentů. Je to dáno tím, že žadatelé o příspěvek si mohou v jednom roce podat více žádostí o příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky.

Proto také tuto otázku neupravuji v procentuelním vyčíslení. Uvádím pouze číselné vyhodnocení otázky.

Otázka č. 4 – V jaké výši Vám byl příspěvek přiznán?

Tab. 14 Výše příspěvku

	50%	70%	100%	JINÁ
POČET	27	1	39	3
%	38,6	1,4	55,7	4,3

Zdroj: vlastní výzkum

U této otázky vybírali respondenti vždy jednu výši přiznaného příspěvku na jednu kompenzační pomůcku. Nikoli tedy na více pomůcek jako tomu bylo v předchozí otázce.

Otázka č. 5 – Jste spokojen/a/ s výší přiznanou přiznaného příspěvku?

Tab. 15 Spokojenost s výší příspěvku

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	59	10	1	0
%	84,3	14,3	1,4	0

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 6 – *Domníváte se, že Magistrát města České Budějovice Vám poskytnul příspěvek v odpovídající výši?*

Tab. 16 Odpovídající výše příspěvku

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	31	29	10	0
%	44,3	41,4	14,3	0

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 7 – *Domníváte se, že výše příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky daná vyhláškou č. 182/1991 Sb., je dostačující*

Tab. 17 Je výše příspěvku dostačující?

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	24	45	1	0
%	34,3	64,3	1,4	0

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 8 – *Jste spokojen/a/ s nabídkou kompenzačních pomůcek?*

Tab. 18 Spokojenost s nabídkou kompenzačních pomůcek

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	14	47	9	0
%	20	67,1	13	0

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 9 – Zlepšila vybraná kompenzační pomůcka Váš život?

Tab. 19 Zlepšení života s kompenzační pomůckou

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	54	11	4	1
%	77,1	15,7	6	1,4

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 10 – V případě, že jste odpověděl/a/ „ano zlepšila“, či „spíše ano“ popište jak

Tab. 20 Jak kompenzační pomůcka pomáhá

	POČET	%
POMOC VE ŠKOLE	6	8,6
POMOC V ZAMĚSTNÁNÍ	4	5,7
SAMOST. POHYB	25	35,7
PŘEKONÁNÍ BARIÉR	8	11,4
HYGIENA	3	4,3
ZMÍRNĚNÍ BOLESTI ZAD	1	1,4
ROZVOJ HYBNOSTI	9	12,9
SNAŽŠÍ MANIPULACE S DÍTĚTEM	7	10
NEUVEDLO	7	10

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 11 – Pomáhá Vám kompenzační pomůcka k odstranění, zmírnění nebo překonání následků tělesného handicapu – v případě, že byl poskytnut příspěvek na KP k tomu určenou?

Tab. 21 Pomoc kompenzační pomůcky při odstranění (zmírnění) handicapu

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	10	18	0	0
%	35,7	64,3	0	0

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 12 – Pomáhá Vám pomůcka při výkonu Vašeho povolání, nebo při přípravě na budoucí povolání - v případě, že byl poskytnut příspěvek na KP k tomu určenou?

Tab. 22 Pomoc komp.pomůcky při výkonu povolání, při přípravě na povolání

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	10	0	0	0
%	100	0	0	0

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 13 – Pomáhá Vám kompenzační pomůcka při relaxaci(sportovní aktivity, kulturní aktivity apod.)- v případě, že byl poskytnut příspěvek na KP k tomu určenou?

Tab. 23 Pomoc kompenzační pomůcky při relaxaci

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	20	5	0	0
%	80	20	0	0

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 14 – Pomáhá Vám kompenzační pomůcka při rehabilitaci – v případě, že poskytnut příspěvek na KP k tomu určenou?

Tab. 24 Pomoc kompenzační pomůcky při rehabilitaci

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
POČET	11	6	0	0
%	64,7	35,3	0	0

Zdroj: vlastní výzkum

5.2 Analýza dat

Hypotéza 1: Výše poskytovaných příspěvků Magistrátem města České Budějovice na zakoupení kompenzační pomůcky je dostačující.

Pro účely potvrzení či vyvrácení stanovené hypotézy jsem vycházela z odpovědí na otázky č. 4, 5, 6, 7.

Tyto otázky se zabývaly výší již přiznaného příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky, a zda byli respondenti s touto výší, kterou jim přiznal Magistrát města České Budějovice, spokojeni.

Jak vyplývá z tabulky č. 5, naprostá většina dotázaných – celkem **98,6%** - odpověděla, že je s výší přiznaného příspěvku spokojena. Pokud si položím otázku: Proč tak vysoká spokojenost, pak odpověď naleznu právě v přiznaných výších příspěvku.

Uvedu příklad - přiznaná výše příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky činí 50% z výše ceny – tato výše příspěvku je stanovena vyhláškou č. 182/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů a žadatelé o příspěvek dostávají vlastně příspěvek v maximální možné výši. Zjistila jsem, že většina žadatelů přicházejících na odbor sociálních věcí jsou již s možnou výší příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky

dopředu obeznámeni. V případě přiznání příspěvku ve výši, která je uvedena ve vyhlášce, i když se nejedná o 100% z ceny pomůcky, jsou klienti s přiznanou částkou spokojeni.

Jak jsem výzkumem zjistila Magistrát města České Budějovice, odbor sociálních věcí, během let 2007 a 2008, přiznával, v naprosté většině, výši příspěvku v procentuelním vyčíslení, daným vyhláškou č. 182/1991Sb., pouze ve 3 případech byla stanovena částka jiná (finanční spoluúčast žadatele), zde bylo přihlédnuto k finanční nákladnosti kompenzační pomůcky a k příjmům rodiny žadatelů a tak byla těmto žadatelům ponechána určitá finanční spoluúčast.

Také na otázku zda je výše příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky podle vyhl. č. 182/1991Sb., ve znění pozdějších předpisů dostačující naprostá většina respondentů – 98,6 % - uvedla že ano (spíše ano).

Otázka č.	Verifikace
4	+
5	+
6	+
7	+

Legenda: + potvrzuje hypotézu; - vyvrací hypotézu

Z výsledků otázek 4, 5, 6, 7 uvádím že:

Hypotéza H1 je platná

Hypotéza 2: Kompenzační pomůcky, na které byl poskytnut příspěvek Magistrátem města České Budějovice, pomáhají zdravotně postiženým občanům k odstranění, zmírnění a překonání následků tělesného handicapu.

K této hypotéze se vztahují otázky č. **8, 9, 10, 11, 12, 13, 14**. Otázky byly určeny k ověření správnosti a účelnosti poskytování příspěvků na zakoupení kompenzační pomůcky.

Z výzkumu vyplynulo, že pokud si žadatelé o příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky vyberou správnou pomůcku, odpovídající jejich postižení a jejich potřebám (škola, zaměstnání, rehabilitace, relaxace), pak většině respondentů tato pomůcka pomáhá k odstranění, zmírnění nebo překonání následků tělesného handicapu.

U otázky č. 10 klienti přesně vysvětlovali, jakým způsobem určitá kompenzační pomůcka pomáhá ke zlepšení či zmírnění, popř. odstranění jejich tělesného handicapu. Dokládali, jakým způsobem může kompenzační pomůcka pomoci tělesně postiženým občanům zvládat každodenní život.

Rozbor této otázky ukázal, že nejvíce kompenzační pomůcky umožňují tělesně postiženým občanům samostatný pohyb – především zásluhou individuální úpravy motorového vozidla, nebo používáním elektrických tříkolových a čtyřkolových skútrů. Pomocí kompenzační pomůcky mohou tělesně postižení překonávat také bariéry v podobě schodů a různého výškového členění v domě či bytě – tady pomáhají schodolezy, či nájezdové rampy, popř. šikmé/svislé schodišťové plošiny.

Pro rozvoj hybnosti, a zlepšování motoriky jsou často poskytovanou pomůckou také rehabilitační stoly s nastavitelnou výškou. V neposlední řadě také pro bezpečnost a lepší manipulaci s dětmi slouží různé autosedačky, upravované pro tělesně postižené děti.

Otázka č.	Verifikace
8	+
9	+
10	+
11	+
12	+
13	+
14	+

Legenda: + potvrzuje hypotézu; - vyvrací hypotézu

Z vysokého procentuelního zastoupení u odpovědí „*ano a spíše ano*“vyvozují, že:

Hypotéza H2 je platná

6 DISKUZE

Příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky je určený pro zdravotně postižené osoby, které mohou používáním těchto pomůcek dosáhnout samostatnosti, seberealizace v zaměstnání, ve vzdělávání, ulehčit si od bolesti, zmírnit tělesný handicap.

„Nevhodný výběr kompenzační pomůcky přináší problémy, potíže, utrpení klienta. Propojeně také dalším odborníkům, kteří ho učí pomůcky používat, rodině a v důsledku celé společnosti. Náhodně vybraná pomůcka pak velmi často klienta nepodpoří, způsobí mu nárůst potíží, unaví ho. Odradí od používání kompenzační pomůcky a v důsledku ho „zažene“ do pasivity, beznaděje, agrese, deprese, sociální izolace.“³¹

Sociální izolace v době minulé zažili zdravotně postižení jistě dost. Nyní je velký výběr kompenzačních pomůcek, které mohou integrovat postižené občany do společnosti. Také v mém dotazníku, při odpovědích na otázku č. 8, projeví respondenti spokojenost s nabídkou kompenzačních pomůcek na trhu. Jde tedy jen o to umět si vybrat tu správnou. V této souvislosti je nutná spolupráce všech sociálních, zdravotních, neziskových složek, zasahujících do života zdravotně postiženého občana.

Jde o zapojení zdravotně postižených občanů do společnosti v jakémkoli věku – procentuelní věkové zastoupení žadatelů o příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky je vcelku vyrovnané (tabulka č. 1). Převažují pouze děti do 18 let. Domnívám se, že je to způsobeno větší nabídkou kompenzačních pomůcek, neboť jak vyplynulo z výzkumu, bylo respondenty uváděno, že příspěvek pro děti byl přiznán na pět druhů pomůcek z celkového počtu třináct – rehabilitační stůl, individuální úprava vozidla,

---

³¹ *Sociální péče, odborný časopis pracovníků sociálních služeb, 6/2009, str.31, text Eva Benešová, MK ČR E 10194, ISSN 1213-2330*

autosedačka, počítač, schodišťová plošina. Tyto pomůcky potom zajišťují rodičům lepší manipulaci s dětmi, rozvoj motoriky, kvalitní rehabilitační cvičení, samostatný pohyb a v neposlední řadě začlenění dětí do výuky ve školách.

Z výzkumu také vyplynulo, že převážná většina respondentů byla spokojena s výší přiznaného příspěvku a považuje výši příspěvku stanovenou vyhláškou č. 182/1991Sb., ve znění pozdějších předpisů za dostatečnou. Proč? Pokud se podrobněji podíváme na odpovědi našich respondentů, zjistíme, že příspěvek na rehabilitační stůl může být poskytnut až do výše 100% z ceny (srovnatelná pomůcka s polohovacím zařízením do postele), příspěvek na individuální úpravu vozidla lze poskytnout až do výše 100% z ceny, na šikmou/svislou schodišťovou plošinu – opět lze příspěvek poskytnout až do výše 100% z ceny, na počítač (srovnatelná pomůcka s psacím strojem se speciální klávesnicí) lze přiznat příspěvek ve výši 50% z ceny, taktéž na skútr lze poskytnout příspěvek ve výši 50% z ceny, na cleanlet (srovnatelná pomůcka s přenosným WC) – příspěvek ve výši 100% z ceny a na polohovací rošt také příspěvek ve výši 100% z ceny. To jsou vyjmenované nejčastěji žádané kompenzační pomůcky (tabulka č. 2,3). Vzhledem k tomu, že pracovníci odboru sociálních věcí Magistrátu města České Budějovice, tyto výše, dané ve vyhlášce č. 182/1991Sb., příloha č. 4 ve většině případů dodržovali, je spokojenost žadatelů a v tomto případě i respondentů tohoto výzkumu jistě oprávněná.

Využití kompenzační pomůcky je pro každého zdravotně postiženého občana individuální. Jsem ráda, že můj výzkum ukázal, že v případě volby správné kompenzační pomůcky, má tělesně postižený člověk možnost zapojení se do běžného života. Lze tedy říci, že dobře zvolená kompenzační pomůcka pomáhá ke zkvalitnění života zdravotně postižených, pomáhá k odstranění, zmírnění nebo překonání následků tělesného handicapu. Pomáhá zapojit se do sportovních aktivit, kulturních aktivit, a také pomáhá při relaxaci a rehabilitaci tělesně postižených občanů.

7 ZÁVĚR

Na základě analýzy svého výzkumu konstatuji, že poskytování příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky pro zdravotně postižené občany Magistrátem města České Budějovice je prováděno na základě platných právních norem a především na základě dodržování norem stanovených vyhláškou č. 182/1991Sb., ve znění pozdějších předpisů. Takto poskytovaný příspěvek je pro občany s tělesným handicapem přínosný a pomáhá jim překonávat bariéry jejich každodenního života.

Vzhledem k tomu, že jsem neměla možnost srovnat svůj výzkum s jiným – neboť na tyto otázky výzkum řešen nebyl, nemám možnost vyhodnotit, zda tak, jak poskytuje příspěvek Magistrát města České Budějovice, poskytují příspěvek na všech sociálních odborech v České republice. Nicméně v návaznosti na svou dlouhodobou praxi v této oblasti vím, že přiznávání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky je řešeno v každé oblasti naší republiky trochu jinak.

Domnívám se, že takto nastavený způsob řešení pomoci zdravotně handicapovaným občanům MM České Budějovice plní svůj účel a můj průzkum toto prokázal.

Přihlédnu-li k rozvoji kompenzačních pomůcek, jejich stoupajícímu počtu na trhu a také k jejich vzrůstající ceně, bylo by, podle mého názoru v určitém časovém období, vhodné, přehodnotit procentuelní částky, podle kterých lze přiznávat příspěvek na zakoupení těchto pomůcek.

K takovémuto přehodnocování by mohl sloužit podobný výzkum, který jsem dělala já, neboť ukazuje preferenci kompenzačních pomůcek. Některé kompenzační pomůcky uvedené v příloze 4 vyhl.č. 182/1991Sb., jsou již překonané a nahrazené pomůckami moderními, postavenými na nových technologiích, které však v seznamu uvedené nejsou a někdy se i velmi těžko k nim

dohledává srovnatelná pomůcka. Přitom nová pomůcka je klientem žádána a je pro něho potřebná. Samozřejmě i cenová hladina nové pomůcky neodpovídá hladině pomůcky staré a to si myslím, že je důvod k zamyšlení a k občasnému přehodnocování procentuelního vymezení výše příspěvku.

Pro další práci odboru sociálních věcí Magistrátu města v Českých Budějovicích má můj výzkum zásadní význam v tom, že mně i mým kolegyním sdělil, že takto nastolená cesta při přiznávání příspěvku na zakoupení kompenzační pomůcky je správná.

Je pro nás důležitou zpětnou vazbou, že naši klienti jsou spokojeni s naší prací, jsou spokojeni s našimi službami, radami poskytovanými při výběru vhodné kompenzační pomůcky a především jsou spokojeni s vybranou kompenzační pomůckou, která jim pomáhá překonávat každodenní nástrahy dané jejich handicapem.

8 KLÍČOVÁ SLOVA

Handicap

Kompenzační pomůcka

Příspěvek na zakoupení kompenzační pomůcky

Zdravotně postižený občan

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BŘESKÁ,N;VRÁNOVÁ,L.*Dávky v hmotné nouzi a dávky sociální péče pro zdravotně postižené občany k 1.3.2007*.Olomouc: ANAG, 2007, ISBN 978-80-7263-378-4 Vyhláška č. 182/1991 Sb., příloha č. 4, ve znění pozdějších předpisů
2. <[http://www. CSSZ.cz/cz/informace/slovnicky](http://www.CSSZ.cz/cz/informace/slovnicky)> [cit. 2010-01-12]
3. <<http://www. CSSZ.cz/cz/informace/slovnicky>> [cit. 2010-01-12]
4. <[http:// slovník.abz.cz](http://slovník.abz.cz)> [cit. 2010-01-12]
5. [http:// www. c-budejovice.cz/cz/stranky/uvod.aspx](http://www.c-budejovice.cz/cz/stranky/uvod.aspx)
6. <<http://interval.cz/clanky/psani-cislovek>> [cit. 2010-03-02]
VÁGNEROVÁ,M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3.vydání, Praha:Portál,2002, ISBN 80-7178-678-0
7. Komentář MPSV ČR č. 1/2005 *k řešení vybraných situací občanů podle z.č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti a podle vyhlášky č. 182/1991 Sb.,ze dne 30.3.2005*
8. Komentář MPSV ČR č. 1/2007 *k jednorázovému příspěvku na opatření zvláštních pomůcek*, ze dne 10.10.2007
9. Listina základních práv a svobod, Ústavní zákon č. 2/1993 Sb.,ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.
10. *Nezávislý,nestranný občasník REVERS*, č. 2/2009, str. 3, text: Dana Kalistová, MK ČR E 17378, ISSN 1802-4602
11. ONDREJKOVIČ,Peter.*Úvod do metodologie sociálních vied*, 2.rozšířené vydanie, Bratislava:Regent 2006, ISBN 80-88904-44-7
12. *Slovník cizích slov*.2.nezměněné vydání.Praha 1995, Svoboda, ISBN 80-90-1647-0-6
- 13.*Sociální péče,odborný časopis pracovníků sociálních služeb*, č.5/2008.str.18,text:PhDr. Dana Klevetová, MK ČR E 10194, ISSN 1213-2330
14. *Sociální péče, odborný časopis pracovníků sociálních služeb*, 6/2009,str.31, text Eva Benešová, MK ČR E 10194, ISSN 1213-2330

15. *Sociální politika č. 12/2003 – Zkušenosti s poskytováním příspěvku na opatření zvláštních pomůcek pro těžce zdravotně postižené občany*, str.6, text: Mgr. Ludmila Švehlová
16. *Statistický výkaz o dávkách sociální péče a občany ČR a zemí MPSV ČR*, r. 2007,2008
17. VÁGNEROVÁ,M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3.vydání, Praha:Portál,2002, ISBN 80-7178-678-0
18. Vyhláška č. 182/1991 Sb., příloha č. 4, ve znění pozdějších předpisů
19. WHO, World Health Organisation, dostupné z: <http://www.who.int>
[cit. 2010-03-07]
20. Zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách, Část druhá, Hlava I., § 9, odst. 3, ve znění pozdějších předpisů
21. Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, § 20, odst. 3, ve znění pozdějších předpisů
22. Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, Hlava I, § 1, odst.1
23. Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, § 34, odst. 1, ve znění pozdějších předpisů
24. Zákon č. 100/1088 Sb., o sociálním zabezpečení, §§ 73,86, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM TABULEK

- Tab. 1 Kompenzační pomůcky pro nezaopatřené děti (r. 2007)
- Tab. 2 Kompenzační pomůcky pro dospělé (r. 2007)
- Tab. 3 Vynaložené finanční prostředky Magistrátu města České Budějovice (r. 2007)
- Tab. 4 Příspěvky pro nezaopatřené děti (r. 2007)
- Tab. 5 Příspěvky pro dospělé (r. 2007)
- Tab. 6 Kompenzační pomůcky pro nezaopatřené děti (r. 2008)
- Tab. 7 Kompenzační pomůcky pro dospělé (r. 2008)
- Tab. 8 Vynaložené finanční prostředky Magistrátu města České Budějovice (r. 2008)
- Tab. 9 Příspěvky pro nezaopatřené děti (r. 2008)
- Tab. 10 Příspěvky pro dospělé (r. 2008)
- Tab. 11 Pohlaví a věk
- Tab. 12 Kompenzační pomůcky
- Tab. 13 Druhy kompenzačních pomůcek
- Tab. 14 Výše příspěvku
- Tab. 15 Spokojenost s výší příspěvku
- Tab. 16 Odpovídá výše příspěvku?
- Tab. 17 Je výše příspěvku dostačující?
- Tab. 18 Spokojenost s nabídkou kompenzačních pomůcek
- Tab. 19 Zlepšení života s kompenzační pomůckou
- Tab. 20 Jak kompenzační pomůcka pomáhá?
- Tab. 21 Pomoc kompenzační pomůcky při odstranění (zmírnění) handicapu
- Tab. 22 Pomoc kompenzační pomůcky při výkonu povolání, při přípravě na povolání
- Tab. 23 Pomoc kompenzační pomůcky při relaxaci
- Tab. 24 Pomoc kompenzační pomůcky při rehabilitaci

PŘÍLOHA

1. Dotazník
2. Statistický výkaz MPSV ČR
3. Žádost o poskytnutí příspěvku na zajištění kompenzační pomůcky